

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

SCHOONMOEDER TEVEEL!

Komische eenakter

door

René de Windt

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr. 2106

PERSONEN

4 dames - 3 heren

Jaak - Magazijnier.

Arlette - Zijn echtgenote.

Sven - Hun zoon.

Adelin - Een jeugdvriend van Jaak.

Fina - Moeder van Arlette.

Oktavie - Moeder van Jaak.

Cattiva - Schoonmoeder van Sven.

Het bedrijf speelt zich af in een salon met eenvoudige meubelen.

(Op toneel; Jaak en Arlette. Jaak zit in een zetel en leest een krant.)

ARLETTE : Dat is nu al een uur, een groot uur, dat ge in die stomme gazet kijkt! En geen woord spreekt... Hoort ge mij niet?! Jaak! *(Zij rukt de krant weg)*

JAAK : Allee jong! 'k Heb nog niet gedaan. Anderlecht moet zaterdag...

ARLETTE : We zijn vandaag. Niet zaterdag. 'k Vroeg u daarjuist of ge niet een ressort in uw achterste voelt, als ge zo lang in dat stuk mizerie zit.

JAAK : 'k Ben gewoon, om lang op een stoel te zitten.

ARLETTE : Maar die zetel is harder dan eens stoel. 'k Ben echt beschaamd als er bezoek komt, en zij ons armoedig salonnetje zien.

JAAK : Iets dat ge al twintig jaar in huis hebt, daar houdt ge van.

ARLETTE : Die vermolmdde renaissance moet buiten! We kopen een nieuwe.

JAAK : Een nieuwe renaissance?

ARLETTE : Niet, een nieuwe salon, plezante!

JAAK : Deze kan best nog een paar jaarkens meegaan.

ARLETTE : Er komt een nieuwe. Met een lederen fauteuil, lederen zetels. En een marmeren tafeltje er bij.

JAAK : Weet gij wel goed hoeveel een lederen salon kost, Arlette?

ARLETTE : 't Kan mij niet schelen. En de vison mantel, die ik bij Luxemanto zag, wel, die koop ik ook.

JAAK : Ik maak mij van kant, als ge dat doet!

ARLETTE : Ge hebt het al dikwijls gezegd.

JAAK : Tenandere, 'k ben niet bang jongske. Mijn portefeuille blijft potdicht.

ARLETTE : O, niets krijg ik van u! Niets! Ook door uw schuld, is onze Sven het thuis afgetrapt.

JAAK : Hij was verliefd op een cirkus artieste. En hij wou met die barakmensen mee.

ARLETTE : Hadt ge hem wat meer drinkgeld gegeven.

JAAK : Dan ware hij niet verliefd geworden, zeker! Allee Arlette, praat nu eens verstandig!

ARLETTE : Ik had een beter meiske voor hem op het oog.

JAAK : Maar hij wou die bella Napolitana.

ARLETTE : Zwijg maar. Ge zult mij met uw Italiaanse spaghetti niet van mijn vraag afhelfen. Een nieuwe salon...

JAAK : Neen!

ARLETTE : Ja!

JAAK : Neen, zeg ik. En 't blijft neen.

ARLETTE : Ge voelt u sterk eh, ge tiraniseert een vertwijfelde vrouw. Maar dat blijft niet duren, manneke! Wacht maar! Mijn moeder...

JAAK : (zucht) Zijn we weer zo ver?

ARLETTE : Tegen mijn moeder zet ge zo geen grote bek op. Ik vraag haar om te komen logeren.

JAAK : Arlette, alstublieft! Doe mij dat niet aan!

ARLETTE : Zij komt. Voor veertien dagen.

JAAK : De vorige keer ben ik zes kilo vermagerd, als zij kwam. En 't was maar voor een week.

ARLETTE : Nog geen kilo per dag. Kijk, 'k bel haar op.

JAAK : (Loopt naar het toestel, en legt er zijn hand op.) Fina Meyers blijft in de Kasteelstraat.

ARLETTE : (duwt hem weg) Uit de weg! Ik bel!

JAAK : Wel... Goed. Heel goed. Dan bel ik daarna, naar **mijn** moeder. Ze mag hier ook veertien dagen van haar bonjoer maken.

ARLETTE : Uw moeder! Haha! Ze heeft u buiten gesmeten, als ge met mij wilde trouwen. En we hebben nooit meer een woord van haar gehoord.

JAAK : Als ik het haar vraag, schoon vraag, komt ze.

ARLETTE : 'k Geloof er niets van. Die tang! Allee, laat mij aan de telefoon. (Zij neemt de hoorn op en vormt een nummer.) Hallo. Hallo? Ha ma, hier Arlette. Wilt ge seffens subiet uw valies klaar maken, om bij ons te

komen logeren... Ja. Voor veertien dagen... Jaak? Wat hij er van denkt?... Als hij heel braaf is, mag hij blijven. Is het in orde?... Ja, we hebben samen een eitje met hem te pellen.

JAAK : 't Zal een groot, hardgekookt ei worden!

ARLETTE : Bon, ik pak de auto en 'k sta bij u. (*legt de hoorn neer.*)

JAAK : De auto? 't Is maar drie straten ver. Ze kan wel te voet komen.

ARLETTE : En haar valies sleuren zeker. 'k Ben weg. (*Zij gaat naar de deur.*)

JAAK : Maar mijn moeder komt ook, Arlette. En vandaag nog!

ARLETTE : Dan maak **ik** mij van kant! Maar ge moet er niet op rekenen.

JAAK : Ze komt. En ze kan dan met uw schone moeder ruzie maken.

ARLETTE : 't Zou mij niet verwonderen. Uw mere ligt met iedereen overhoop. Salut. (*af*)

JAAK : Een ramp! Dat moet Jaak in orde brengen! Wacht, 'k heb het nummer van mijn moeder hier ergens opgeschreven. (*Hij neemt een notaboekje uit zijn zak en bladert er in.*) Voilà, Oktavie Van Gerde. (*Hij neemt de hoorn en vormt een nummer.*) Ha, 't belt... Hallo? Ja, met Oktavie?... Moeder, t is uw zoon... Jaak... Wat, ge hebt geen zoon!... Allee, omdat het een tijdje geleden is... 't Weet het, drieëntwintig jaar, dat we elkaar niet spraken. Maar moet die ruzie blijven duren?... Kijk, 'k wil het goed maken. En Arlette ook... Ja ja, zij ook. Ze nodigt u uit, om bij ons te komen logeren... Voor veertien dagen... Wat, ge wilt niet!... Moeder... Moeder!... Verdikke, ze slaat de telefoon dicht!... Aaijaaijaaij! Dat maakt, dat ik met Fina vagevuur zal opgescheept zitten. En een salon zal moeten kopen! En een pels! Want tegen dat dubbel geweld kan ik alleen niet op. (*Er wordt geklopt.*) Welke ambetanterik zal het nu zijn? Mijn hoofd staat

niet naar bezoek. (*Jaak gaat naar de deur en opent.*)

He! Maar, maar gij zijt Adelin Benoit!

ADELIN : Juist geraden. Je kent mij nog?

JAAK : O ja. Kom binnen.

ADELIN : (*op. Hij heeft vrouwenmaniertjes en drukt Jaak de hand.*) Mijn jeugdvriend! Eindelijk zie ik je terug. Is dat lang gelden!

JAAK : Van na het leger hebben wij elkaar niet meer ontmoet.

ADELIN : Zoveel jaren. Hoe maak jij het?

JAAK : Oh, comme ci, comme ca. Ik overleef. Maar 't kan soms hard zijn. Zijt ge getrouwd?

ADELIN : Denk je dat ik een imbeciel ben? En jij?

JAAK : Hm... 'k Was nooit van de slimsten. Waar woont gij?

ADELIN : Hier in je straat, man. De Kloosterstraat. Daardoor, dat ik je opzoek.

JAAK : Allee, ge zijt wel gekomen.

ADELIN : Jaak, je herinnert je zeker, dat ik je bij 't leger veel pinten heb betaald.

JAAK : Ik u nog meer! Wat voert gij uit voor de kost?

ADELIN : Ik ben kunstenaar. Toneelakteur. En je weet... die zitten regelmatig krap bij kas.

JAAK : Olala! Daardoor, deze ontmoeting.

ADELIN : (*Kijkt even rond*) Als dit hier allemaal van jou is, doe jij het goed. Kan je mij niet... o, tijdelijk... een kleinigheid lenen?

JAAK : Voor die enkele pinten die ik kreeg! Hoe groot is de prijs er voor?

ADELIN : Tien duizend. Maar ik herhaal: tijdelijk.

JAAK : Ge krijgt ze.

ADELIN : Ja? Danke! Er gaat toch niets boven oude vriendschap.

JAAK : Ge krijgt die tien brieven. En, ge moet ze mij niet terugbetalen.

ADELIN : 'k Zou je zo kunnen omhelzen!

JAAK : Niet te rap. Ge begrijpt, ik vraag wel een wederdienst.

ADELIN : Graag gedaan.

JAAK : Als acteur kunt ge elke rol spelen, denk ik. (*Adelin knikt heftig.*) Ja? Goed, ge gaat nu seffens naar huis, u verkleden, en ge komt terug om bij mij te logeren.

ADELIN : Hier bij jou? Gratis voor niets? Ha, 't verbetert nog!

JAAK : Ge komt hier... als mijn moeder.

ADELIN : Je moeder! Zeg Jaak, scheelt er iets daar boven? (*wijst op zijn hoofd.*)

JAAK : Neen, neen, maar wel in **uw** portemonnee. Luister. 'k Had daarjuist een klein woordenwisselingske met mijn vrouw. Zij is nu kwaad naar haar oudje. Die komt hier veertien dagen logeren. En dat wordt mijn ondergang, als ik geen tegenzet doe. Dus ook gij, **mijn** moeder, komt logeren. We zullen een stokje voor het komplot steken! Ge zijt akkoord om mijn moeder te worden?

ADELIN : Hemeltje lief. 't Zal een moeilijke bevalling zijn! Maar ja, 't geld verzoet de arbeid. In orde.

JAAK : (*ratelt af*) Mijn moeder heet Oktavie Van Gerde. Zij werd vroeg weduwe. 'k Bezit broers noch zusters. Voor ik trouwde, zette zij mij reeds aan de deur. Dat is drieëntwintig jaar geleden. En ik kwam als een jonge...

ADELIN : Stop jong, stop! Waarom vertel je mij dat allemaal?

JAAK : Opdat ge uw rol goed zoudt spelen. Ha Adelin, 'k ben er van overtuigd, daar zult gij een meesterstuk van maken!

ADELIN : Een minuutje. Ik weet nog niet zeker, of ik meedoe.

JAAK : Hebt ge die tienduizend frank niet nodig?

ADELIN : Natuurlijk! Maar, een vrouw verbeelden... Dat is niet zo simpel.

JAAK : Mijn moeder is 68 jaar oud. Altijd modieus gekleed. Vroeger toch. En ze komt feitelijk uit Wetteren.

ADELIN : Mens, ik moet nogal wat in mijn bol steken! Zou ik niet...